

ÓRSZEM

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A csikszereadi 48-as függetlenségi párt hivatalos közlönye.

Megjelenik: minden kedden.

ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K, fél évre 4 K., negyed évre 2 K., egy hónapra 80 fill.
Egyes szám ára 10 fill. Nyilttár ára 40 fill.

Feloldó szerkesztő:

Dr. UJFALUSI JENŐ.

Munkatárs:

Dr. BOTÁR BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Apponyi könyvnyomda P. T. Csikszereadában, hová a házirokat hirdetések és előfizetések küldendők.

Hirdetések mérsékelt díjazással, megállapodás szerint.

MÁRCIUS 15.

Irtá: Dr. Nagy György országgyűlési képviselő.

Szabadságunk hófehér hajnalhasadásának hatvanadik évfordulóját ünnepeljük

Hatvanszor nyílt azóta kékszemű iholya, annyiszor sirta el levelét a fehér őszirózsa!

És Március Idusa még mindig a régi fényben ragyog. Abban a csodaszép fényben, mely nem csak világit, hanem meleget is sugároz. Meleget a szívbe, lelkesedést a lélekbe!

Ünnepelünk!

A hófehér hajnalhasadást vérpáros reggel követte volt. Verré vált a virágok harmata. Madárdal helyett trombita-szó zendült. Tovavágtató szilaj harci paripák patkóinak csatogásában kitörő harag hangzott. Földre szállottak a szabadság égének haragos anyagai. Hősökké lettek. Hősökből félistenek. Álomnak is csodaszép. Álmodjunk!

Ünnepeljük! . . .

Ilyen mult után fáj a szürke jelen! Térdeplő nemzetől istenkáromlás a szent eskü: „Rabok tovább nem leszünk!”

Elég volt a szóból! Elég a térdepelésből! Talpra kell állni! Dobbantani olyant, hogy még a föld is megrendüljön!

Ilyen dobantáshoz acélos gerinc kell. Puha, felénk bábok gyáván megremegnek, nagy siránkozással oltár möré bujnak. Dehogy is áldoznak.

Rosszabb a laboncnál, hitványabb osztráknál, ki lemondást tanít, türelmet dicsőít. Csupa türelemből soha fel nem épül a magyar szabadság szászor szent temploma. Erő, lelkesedés, akarát, elszántság az építő téglák. Vasnál keményebbek, gyöngynél becsesebbek. Ilyen léglát rakni csak a mult földjéből, az imával áldott, a vérrel öntözött szent rögökből lehet.

Férfiak kellene ehhez a munkához. Kik telőtől talpig igazán méltók a magyar nevezetre. Kik tudják, hogy a kés Lamberg szívében s a kötél Latur nyakán a közeledő szabadságnak előre küldött ajándéka volt.

A szabadság napján im: harcot hirdetek!

Véres, diadalmas, vad, kegyetlen harcot! Amely méltóvá tesz március nagy napja megünneplésére!

Harcot hirdetek a gyáva lemondás, sápadó csüggedés, kishitűség ellen. Mindenik lakája a szolgátságnak. Egy-egy katonája, kémje a császári önkénynek. Ilyen katonákat, kémeket, árulókat nem szabad kimélni. Irtani kell őket!

Amíg mindig felünk, alkuszunk csüggedünk, addig csak csufság, ha ünnepelni merjük Márius Idusát!

Csak rajtunk áll, hogy szabadok legyünk. Csupán akarunk kell, de határozatlan, halálra elszántan s nyilhatnak még egyszer vérpáros iholyák, ezeréves földünk legszebb virágai.

Áldott legyen, áldott az új márciusnak minden katonája, akinek véréből piros harmat csordul: nyíló iholyára!

— **Kossuth az átmeneti kormányzatról.** A függetlenségi klubban a többek között szóba került, hogy a diszidensek azzal is vádolják a függetlenségi pártot, hogy elhuzza az átmeneti kormányzás idejét. Kossuth Ferencz miniszter erre megjegyezte: A kormány egy nappal se akarja eltölteni az átmeneti kormányzás idejét, se a vállalt kötelezettségek megvalósítását. A függetlenségi pártunk pedig egyenesen minden érdeke ellen volna, hogy az átmeneti korszakot töltse és messzi időre kitolja. Ellenkezően áll tehát a dolog. A függetlenségi párt a maga legsúlyosabb érdekében mindenképpen arra törekszik, hogy az átmeneti kormányzás mielőbb véget érjen.

— **Andrássy a tisztek fizetéseleséről.** A képviselőház folyosóján a képviselők kérdést intéztek gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez a tisztek fizetéseleséről. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter kijelentette, hogy nemzeti engedelmények nélkül nem lesz fizetéseles. Ezután a nemzeti bunk ügyében kértek ki Andrássy véleményét, aki aképp nyilatkozott, hogy ez a többségben lévő függetlenségi párt dolga, ha ő akarja meg lesz.

A nagy ünnep.

Március 15-ének 60-ik évfordulóját impozánsan ünnepelte meg Csikszereada város községe.

Az ünnepélyes istentisztelet után az ünnepelő közönség a Városháza elé vonult s pontban 11 órakor Dr. Botár Béla ifjui tűzzel, lelkesültségtől csillogó szemekkel szavalta el a „Talpra magyar”-t, melyet a közönség süri tapsa jutalmazott.

Ezután a közönség énekelte el a Himnusz, melynek elhangzása után ifj. Botár Béla ifjui tűzzel, lelkesültségtől csillogó szemekkel szavalta el a „Talpra magyar”-t, melyet a közönség süri tapsa jutalmazott.

A Ráduly B. Arpad zenekara által eljátszott „Kossuth-nót” után H. A. J. n. ód Ignie kerületünk országgyűlési képviselője tartotta meg a következő nagyszabású ünnepi beszédét:

Tisztelt ünnepelő közönség!

Aki elakarja venni a mi a misé, aki ember-tátsát kisebbiteni akarja, az oly erőt szabadít fel ebben, melynek hatása kiszámíthatatlan. A nemzetek nagy háborúi és forradalmi ezt számtalan példával bizonyítják.

Mihelyt egy nemzet azt hiszi, hogy jogát bántják, hogy jogai körét megakurják szoritani, akkor rá lehet bírni arra, hogy mindenét kockára tegye.

Ezen alapelvekre támaszkodva, 1848. március 15-én hullhatatlan emlékü nagy költőnk Petőfi Sándor „Talpra magyar”-jával és a láng-lelkű Kossuth Lajos az Ó varázscerjű, búbajos szónoklatával felrázták a magyar nemzetet le-

tárgijából és a nemzet elrablott jogainak visszaszerzése céljából fegyvert fogott. A kereszténység felvétele óta nem volt nemzeti életünknek oly nevezetes történelmi forduló pontja, mint 1848. március 15-ike éppen azért joggal nevezhetjük ezt a napot a magyar nemzet szabadság ünnepének.

Hízen e napon tettük el a tógi Magyarországot rendi alkotmányával, elavult hübertrendszerével, évszázados kiváltságával és szubaddi tettük a földet, az embert, a lelkiismeretet és a gondolatot.

S a népek millióinak szeméből nem hullott egyetlen könyvecsepp e nagy természet és hogyha mégis hullott, az a szabadság örömhönye volt!

Valamint a tavasz lehelete életre kelti a természet szunyadó erőt, úgy ébredt fel e napon milliók szívében a szabadságnak, egyenlőségnek és testvérségnek isteni érzése

A nemzet hirtelen föleszínelt évszázados elnyomatásának büntetéséből s rövid pár hónap alatt talpra állott

Ellenségeink a nemzet életerejének teljes kipusztulását jósolták s azt hitték, hogy már mindent tehettek velünk, letiporhatnak, meggyalázhatnak, kigunyolhatnak büntetésül.

De a népek sorát intéző gondviselő Isten a rosztat is jóra szokta fordítani. A viaszalések mértéke betelt, a keserűség pabaru kicordult és a tartós elnyomatás könyvei, sobjai alatt lezakadt az ég, hogy reánk áraszsa minden világosságát.

Valamint Szeiczilia egykor a rórnai birodalom magtára volt, úgy tekintették hosszú időn át Magyarországot is az osztrák császárság tápláló gyarmatának. Mi tartottuk s élmeztük az elnyomatásunkra felfogadott zoldos csapatokat. Börtönre és vérépádra hurcolt szabadság-hóseink elkobzott javaiból gyarapodott a birodalmi kincstár, melyből fedezték az ellenünk folytatott irtóhadjárat költségeit.

Midőn minden jogainkból kifosztottak, midőn teljesen koldussá tették, azt hittük, hogy már elérte végső határát az osztrák kapzsiság; és mit kellett tapasztalunk t. ünnepelő közönség? Egymásután tördeltek le Államiságunknak, alkotmányunk még meglévő foszlányainak minden biztosítékát. Erőszakkal nyomták el, ha gyengék voltunk; adományokkal, kitüntetésekkel, méltóságok osztogatásával bontották meg az egységes nemzeti erőt, ha erőseknek látszotunk. Idegen nyelven tanítottak, kormányoztak bennünket és csak a szónoklat szabadságát hagyták meg a rendi országgyűlésnek, amely azonban sem kormányzati hatalommal, sem végrehajtó erővel nem rendelkezett. Azokat tették uraink és kormányzóinkká, akik legjobban gyűlölték minket. És mi, mint az Etna mélyébe leléncelt Enceládos, néma kínjainkban csak bilincseinket csörgathattuk.

De eljött március idusa és a hősök vére-től áztatott magyarföld is megrázkodott évszázados gyötrelmeitől. Mint az Isten teremtő szavára új világ alakult ki a sötétségből, úgy hontakozott ki Kossuth Lajos szavára is fajunk termékeny életerejéből az új Magyarországnak. Kossuth Lajos volt a mi alkotó erőnk.

A mit ez a nemzet jogban, szabadságban, dicsőségben a mult évszázadból felmutatná, azt mind neki köszönhetjük. Szavának hatalmával milliók szívét tüzesítette át mert szónoklatának nemcsak virágai voltak, hanem villámai is! A nemzet legmélyebb rétegeiből is előtört a lelkesedés tüze. Főlebbet a lelncólt Enceládos, le-tépte lincseit és megrázta a magyar földet. Lándzsá lett a kaszából, ágyú a harangból, kúrház a templomból. Az irtalmusság kápolnájává alakítottuk minden magyar hajlékot, ahol puha kezek tépték a sebkötéseket jegyeseik, férjeik, gyer-

mekeik számára. S hogy még puhább legyen az a tégis, könyvekkel meg is öntöztek. Férjakként és nők, öregek és ifjak, sőt még a kis iskolás gyermekek is bámulatos tevékenységet fejtettek ki a haza szent ügyének érdekében. A nemzetalkotó munkából kivette részét minden becsületes magyar ember. De azért a munka tervezője, lelke, szelleme: összetartó kapása és vezére mégis csak egy ember: Kossuth Lajos volt.

Szabadságunk hajnalhasadásának ő a prófétaja. Ő szülte újjá nemzetét a saját nagy lélekének képére és hasonlatosságára, midőn rávezette azt a modern fejlődés természetét utjára, sőt még az önkényuralom hatalmát is megfékezte a parlamentáris felelősség rendszerével. Ő volt a magvető, de a magvetés gyümölcsei csak most kezdenek szemünkbe tűnni. Egy fél-század lassú érése után csak most jutott el nemzetünk 48-as eszmék aratásához. És itt ne felejtsük el t. uraim, hogy ha visszatérünk a meghnyászódás politikájához, akkor tovább fogunk csuszni a lejón és ismét a régi szolgaság jármába dőlünk, míg ha természetjogunk alapján szilárdan megállva, — hittel dolgozunk a jövőért, úgy a jövő a miénk. Dús aratás vár ránk, ha lesz a munkához erők és elegendő bátorságunk.

Tiszteletünnepló közönség! Visszatérnek beszédem kezdetére is ismétlem, hogy a ki egy nemzet jogait elakarja kobozni, az övakodik a nyílt erőszaktól. Hiszen a közelmúlt tapasztalásából is igen jól tudjuk, hogy a volt szabadsági pártat nem a függetlenségi párt hódító politikája, hanem a jogfosztás és nyílt erőszak oóportja el.

A nemzeti becsület, a nemzeti szabadság nem egyéb, mint a nemzeti jogérzet megnyilatkozása. A mely nemzetnek pedig erős a jogérzete, az legyőzhető. A jog fénye bevillágozza a sötétséget és erőt ad a gyöngének is. Aki a jogát védi, azt a támadás izgatja és ében tartja, az kapni, megtartani akar valamit.

A jogvédelem igazolommal és dicsőséggel jár: az alkotás, a joggal való élés pedig fáradsággal és halátlansággal.

A függetlenségi és 48-as párt 60 éves nehézkedése árán kívívta szomunkra azt, hogy az önálló vámtéreltel jogi alapjára helyezkedhetünk: de ezek a jogok még nem biztosították a nemzet boldogságát és boldogulását, hanem csak lehetőségek teszik. A jogok fundamentumára ráépíteni a nemzeti jólét, hatalom, kultúra épületét; ez lesz nemzetünknek a nehezebb feladata. Tanúi és részesei akarunk lenni annak az alkotó munkának, melynek céljából a becsületes és tehetséges emberek összefogtak, kormányt alakítottak.

Rövid pár heti közvetlen tapasztalatom alapján egész őszinteséggel mondhatom önöknek t. ünnepló közönség, hogy a legnagyobb körültekintéssel is alig lehetne még egy 8 tagból álló miniszteriumot összehozni, kikre úgy lángoló hazafiság és megbízhatóság, mint alapos tudás és szilárd jellemvonás tekintetében is a haza sorsát oly nyugodt lelkiismerettel rá bízhatnók, mint a jelenleg kormányon ülő államférfiakra. A legbölesebb méréseltek, alapos körültekintés és igazi tapintat vezérlő a nagy munka alapozásában, mégis lépten-nyomon tapasztaljuk a leűt rendszer nyugtalankodó — hogy ne mondjam, hatalomra vágyó — alakjának féktelen verődéseit s némely hírlapoknál szándékosan konkolvt hirtő kirohanásait.

Sőt jelentkezní fognak nekünk vármegyéinkben is bizonyos radikális eszmékkal felfegyverzett újabb elemek, kik azonban a szomorú emlékü Kristóffy hívei és elváratai és a kiket, hiszem, vármegyéink higgadt polgársága méltó fogadtatásban részesítenet.

Ma t. uraim! egyedül csak a munka boldogít. Aki dolgozik, azt meg kell védeni az általamnak, azt meg kell becsülnie a társadalomnak. A győzelmi mámor mulóban van kell is, hogy elmúljék, nincs mire felhasználjuk. Ellenben nagy szükségünk van jó közigazgatásra, jó ipari, gazdasági és kereskedelmi politikára, jó közkutatásra a mitől megteremkenyüljön az egyéni kezdeményezés bizalma és ere. A békében arra van szükség, hogy a munka szelleme ébredjen, mely az egyéni gazdagítja és vele együtt az államt is.

Ha a mindeható Isten elég erőt és kegyelmét ad sokat szenvedett nemzetünknek arra, hogy az egymás iránti viszálykodástól menten az elottunk álló tíz évet a békés egyetértés fenntartására és szeretettel párosult önzetle n munkálkodásra fordíthatjuk, akkor a legbiztosabb reményekkel lehetünk eltelve az iránt, hogy nemsokára eljuthatunk a független, s szabad, a boldog Magyarország homába !!

Az ünnepi beszéd után a közönség a Szó-

zatot énekelte el, mely után Dr. Gaál Endre lépett az emelvényre s oly tüzesen, hűvel szavalta el a Riadót, hogy nemcsak a fiataloságot ragadta el szavalaival, de öreg honvédek szívébe is visszavarázolta a mulat s mintegy megijodva sugárzott le arukról a 60-ik év előtti múlt emléke. A sűrű tpusál jutalmazott szavaltat után a zenekar által elődott Itákókezi-induló hangjai mellett oszlott szét az ünnepló közönség, mely után a rendező-bizottság a még elég szép számmal megjelent öreg honvédeket vendégelte meg.

Hátszabályrevizió.

Dr. Nagy György országgyűlési képviselő beszéde, melyet a hátszabályrevizió kérdésében a szölaszabadság érdekében tartott február hó 27-én az országházban.

(Folytatás.)

Jó lenne tehát, ha mielőtt valakiből a harag kitor, egy hónapra előre tudna látni. (Derűség.) mert nem lehet tudni, hogy mikor mi mondjuk meg az igazságot, később nem kell-e a haragot visszaszívni és lelkesedni azért, a miért egy honnapnál előbb még gyilkolni is készek lettek volna? Most csak parancsokra lehet lelkesedni is, mert könnyen megtörténhetik, hogy különböző időjárástól az embernek vissza kell vonni lelkesedését.

Ezek után áttérnek beszédemnek gerizére, arra a mi felsőházalásomnak is tulajdonképeni tárgyát képezi, t. i. Andrassy Gyula belügyminiszter urnak beszédére, a melyet tegnapelőtt itt a képviselőházban tartott. Ha ezzel a beszéddel foglalkoztam, ismertetni fogom majd a függetlenségi párt vezéreinek álláspontját, (Helyeslés halfelől.) ismertetni fogom Rakovszky István igen t. képviselő urnak, a hóz egyik alelnökének beszédét, a melylyel 164-ben a néppártunk állásfoglalását jelezte, hogy így ezekből a beszédekből kimutathassam azt, hogy mai összeállításában ennek a képviselőháznak a választási törvény meghozatala előtt a hátszabályrevizióról még csak szólnania sem szabad. (Zaj.)

Sajnálom, hogy a belügyminiszter ur nincsen itt, hogy előadásomat közvetlenül is hallhatná és amennyiben tévedni találnék, rogon helyre is igazíthatna és viszont, ha közbeszólásból úgy látom, hogy ő téved, én is nyomban válaszolhatok.

A belügyminiszter ur beszédét olyan sorrendben fogom követni, a mint azt a beszédét ő elmondotta, hogy így ő neki is megkönnyítsen majd az én beszédemnek figyelemmel kísérését. Megtartottam tehát azt a sorrendet, a melyet beszédében a belügyminiszter ur követett. (Halljuk!) Halljuk!)

A legelső, a mit határozottan kifogásolok az, hogy belügyminiszter ur a következetlenséget puasi politikai érelyként állította előnk, a mikor azt mondogta, hogy az még nem baj, ha valamelyik párt ellentébe jön egy mondásival, muljának bizonyos frazisaival. (Zaj halfelől.)

Hát, t. képviselőház, én más pártok gondolkozását nem tudom, nem ismerem, de biztosíthatom a belügyminiszter urat arról, hogy a függetlenségi pártnak a hátszabály sohasem volt frazis. Ez a párt a hátszabályokat mindig szentségeknek tartotta, a melyért gyönyörű, férfias harczokat vívott meg.

Nem lehet tehát azt mondani, hogy ez egy frazis volt, a mit könnyen el lehet dobni és a miért lehet és szabad is következetlennnek lenni. Mondom, más pártunk álláspontját nem ismerem, de az én testemnek és lélekemnek minden indulatja fellázad az ellen, hogy a függetlenségi párt a hátszabályok szentségét csak jelszó, csak frázisként használta volna. Én ezt a pártot tartom Magyarország jövőndő uralkodó pártjának, ennek kellergy megteremteni alapját, hogy azon az alapon kiépülhessen a nagy, szabad és független Magyarország. Nem hallgat-hatom tehát el, hogy erről a pátról valaki azt mondja, hogy frázisnak tartotta a hátszabályokat. Ez a párt Kossuth Ferencnek vezérelte alatt egy olyan szép, oly férfias küzdelmet folytatott, melyet a nemzet milliói tapsokkal, helyeslésekkel és lelkesedéssel kísértek és én emlékszem rá, hogy abban az időben, — korom miatt sem lehettem e háznak tagja — mint egyszerű vidéki kültája ennek a pártnak, milyen lelkesedéssel olvastam azt a küzdelmet, a mely itt a hátszabályok érdekében folyt. Ekkor az én szívem ösvedobogott milliónk szívével és mikor eszelekedtetre kerül a sor, mikor szavazatunkkal adunk kifejezést 1905. január 26-án annak, hogy helyes-seljük a függetlenségi párt álláspontját, akkor mi, a nemzet, többséget adtunk ennek a pártnak. Következésség alatt én sem értem és senki

sem érte a makoasságot, az önféjeséget. A függetlenségi eszme nagy műsterének. Kossuth Lajosnak szava tehát, hogy a politika az exigenciák tudomány, csak a taktikai kérdésre vonatkozhatnak, magát az elvet azonban, a melyen felelül, nem lehet megváltoztatni, abban következzenek kell lenni, a kijelölt iránytól eltérni nem szabad. Ott van a vezér, Kossuth Lajos, a kitől eltérni nem szabad, a kinek törekvése egyedül a függetlenségi eszmék megvalósítása, a független Magyarország kiépítése volt. A belügyminiszter ur mindig vérbeli 67-os volt. Ő dogmatikus híve a kiegyezésnek, mi pedig halálös ellenségei vagyunk annak. Nem is kívánhatom tehát, hogy nézetem legyen. Lehet, hogy őt nem fűzi hozzá egy ösöz mulnak gyönyörű emléke és annyi esztendő küzdelme, de nekünk, 48-as és függetlenségi párti képviselőnk nem frazis, mi most is szentségeknek tartjuk a hátszabályokat, a hogy Kossuth Ferenc 1904-ben mondotta és annak megvédelmézéséért küzdeni fogunk. Azt mondja továbbá a belügyminiszter ur beszédében, hogy Kossuth Ferenc igen t. kereskedelemügyi miniszter urral, aki akkor is vezére volt a függetlenségi pártnak, meggyezett abban, hogy bizonyos esetekben, bizonyos körülmények között a hátszabály revizóra szükség van. Ez azonban nem érv, nem indok.

A mit Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ur mondott, azt mindnyáján mondjuk, hogy bizonyos körülmények között szükség van rá és ezelői senki el nem zárkozott. Jól mondja tehát a belügyminiszter ur, hogy ez eleséplét igazság. De feltételen voltak a függetlenségi pártnak és ki fogom mutalni Kossuth Ferenc gyönyörű beszédéből, hogy a feltételeknek állja az azt, hogy előbb a választási törvényt kell megsziniálni és csak akkor lehet majd beszélni a hátszabályok reviziójáról.

Hivatkozott a belügyminiszter ur Rakovszky István alelnök urra is, hogy ő is akarta a hátszabályreviziót. Igaz ám de abban a szép beszédében, a melyet 1904-ben tartott Rakovszky alelnök ur és a melyet ismertetni fogok, hozzátette, hogy ő is kívánja a választási törvény reformját. Ez egy egyöntető, állandó felfogás volt, maga a belügyminiszter ur is elfogadta a junktúrt 1904 november 28-án tartott beszédében. Miért nem maradt tehát meg a régi álláspontja mellett? Csinálja meg először a választási törvényt és akkor majd meglátjuk, hogy milyen feltételek mellett van szükség a hátszabályrevizóra, de most választási törvény nélkül, bűn lenne magunkat lekötötni, elnémitani engedni.

Azt hiszem, hogy ebben a formában Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ur sem fogadja azt el. Hallottam, hogy neki is az volt a nézete, mint a párt legtöbb tagjának, hogy változtatni kell rajta. De kérdezem, hogy szabad-e ilyen korszakos reformot, a mely az ország sorsát lehet századokra dönti el, ilyen behurlykán vagy hogy Eötvös Károly szavait használjam, kesze-kuszán megcsinálni? A hány t. képviselőtársammal eddig még találkoztam, senki sem volt mezelegedve vele.

Az egyik az egyik irányban akar módosítani, a másik a másik irányban, sőt tovább megyek. Nagy Ercel képviselő ur maga sincsen megelegedve az indítványtal, ő maga mondta Eötvös Károlynak, hogy módosításokat fog indítványozni a javaslat megváltoztatására.

(Vege következik.)

Olvassa és terjessze mindenki az igazság és függetlenségi eszméért küzdő „Örzsém”-et.

Dr. Nagy György fogadtatása választól között.

Március 15-én reggel érkezett a szentsimoni állomásra Dr. Nagy György országgyűlési képviselő titkára kíséretében, kit a pályaudvaron Alekik választókörélete lelkesült választók százai lobogók alatt zúgó eljenzással fogadták.

Ekkor választól közö lépett a képviselő, kit bokréttakkal fehér ruhás leányok vártak Cséh Vilmos 48-as független pártelnökkel, ki a következő beszéddel fogadta:

Nagyságos képviselő! Szeretett barátom!

Alekik községeknek 48-as független polgári örömmel járunk elő, mikor egykeskelédec dicső szabadságharcunk 60-ik évfordulóját velünk ünneplni és ezen járás székhelyét Szentmárton és Csekefalva községek polgárait beszámolóddal és lélegzatesésszel szerezélteted.

A kitüntetésért, mely minket ért, fogadd

itt megjelent polgártársaim színté és szívből fakadó szeretetet és legodaadóbb ragaszkodását.

Köszönetet mondok a szivrs fáradozásért, melylyel nemzeti ünnepeinket fényessé emeléd, polgárságunk körében a testvéri, felebaráti és hazaszeretetet ápolód.

Örömmünkben osztózik választókerületünk minden hazafiás polgára szeretet népképviselőjének szerencsés érkezése felett, boldogok vagyunk, mikor élés magyar hazánkért, nemzetünk annyira féltettalkotmányáért. de különösen székely érdekeinkért, határralán lelkesedésáért, önzetlen szeretettel küzdő ifjú képviselőnkét itt köszöntjük és ottbunkban tőlünk telhető lelkesedéssel és vendégszeretettel fogadjuk. Isten hozott közénk.

Mire a körben álló leányok csinos bokréttákkal áruztatták el a képviselőt és nem szünnéjzenések között a szokásos bemutatások után lobogók alatt vonult ki a sokaság a pályaudvaról, honnan példás rendben, élükön Csekefalva legényeiből alakult lovas bandériummal, elől élők kocsijával selyem lobogó alatt vonult be a képviselő Alekic előkelőségei és polgársága kíséretében mintegy 70 kocsival Szentmárton—Csekefalvára élők házához, kinek vendége volt választói ezrei éljenzése között.

Nyomban kezdetét vette a március 15-iki ünnepély már közölt sorrendben, délben 50 terítők társas ebéd volt, melynek szálai hajnal basadtáig nyultak ki.

16-án délelőtti látogatásokat fogadott és adott a képviselő. 11 órakor kezdetét vette a beszámoló a püetérén, hol élők rövid beszédet intézett a választókhoz esetlőlvén a nap jelentőségét, melynek befejezésével felkérte a képviselőt, hogy beszámolóját tartsa meg, ki nyomban az erkélyre lépett és kit választói színni nem akor éljenzéssel fogadtak. Képviselő hangzatosván, hogy 48 függetlenség zászlóját oly széplőtlenül hozta és tartotta meg, mind mandátuma átvételénél izéretet tett. Szép beszédével, mely 2 óráig tartott, óriási hatást tett.

Beszéde végeztével élők ismertette a választókkal képviselőjük parlamenti tevékenységét, indítványára lelkesedéssel egyhangu bizalmat szavaztak képviselőjüknek, kérve őt, őrizze és ha kell, minden erővel védje meg a 48-as független zászlók tisztaságát, melyhez Isten segítségét kérte.

Végeztül élők megköszönte a nagyszámú polgárok érdeklődését, kik példás rendben oszlottak el 1 órakor, délben élők vendégszerető házához ebéd volt Alekic előkelőségei részvételével, melyet az esti 7 órási vonat zavart meg, melylyel a vendégek éljenzése között képviselő és titkár elutaztak.

MÁRCIUS 15.

Ira. Dr. MAGY GYÖRGY országgyűlési képviselő.

Belesikoltok a nagy éjszakába
Hát meddig vársz még alvó nemzetem ?!
Hervad szabadságunknak rózsafája
Bilincs rozsdásodik a kezeden !!
Körilöttünk szent magyartűzek égnék,
Trónok resegnek, új hajnal husad
Nem érdemled nagy, ragyogó multid,
A míg türod kezeden a vasat.

Hiába zendült Petőfinek lantja
A talpra állott magyar lefeküdt.
Császári gőgnék sarkantyuja sebzti,
Sajog a seb, de vissza még sem üt.
Zászlót lobogtat, ámde elfelejti,
Hogy bír csak egyszer megfordítja azt
S rudjával osszon véres igazságot,
A mely kibékít sok síró panaszot.

A kishitőség ne riuisszon minket,
Erős e nemzet, ha egyet akur
Ezer pokol se tartson attól vissza,
Hogyha útésre lendül a kar.

Ha millió ökolnek pallósával
Darabra zuzunk minden akadályt
Gyümölcsöt hoznak vérpiros virágok
S a magyaroknak Istene megáld.

A márciusi tüzet újra szítsuk,
Ez a tűz égjen az oltárkon,
Váljék valóra a gyvónytű áiom,
Melyről én mind halálig álmodom !!
A márciusi ibolya hadl nyiljék
Vérrel ontózzuk, vére szomjazik
S csak akkor ülünk ünnepet mi hogyha
Szabad hazában, szabad nép laktk !!

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** A király a miniszter tanács nevében a miniszterelnök előterjesztésére Gulya László helybeli törvényszékünk egykori tudós elnökét a m. kir. közigazgatási bírósághoz bíróvá nevezte ki.

— **Bírósági kinevezések és előléptetések.** A hivatalos lap pénteki száma az új törvény alapján történt tömeges kinevezéseket és előléptetéseket közli, melyekből kivonatozzuk a következőket: A csikszeredai kir. törvényszéknel a VII. fizetési osztályba előléptettek: Báldi Aurél, Bodor Ödön és Fekete Imre törvényszéki bírák. Járásbíróvá kinevezettek dr. Végh Elemér és Száva Antal albirák a csikszeredai kir. járásbírósnál. Dr. Szabó Alajos és Gözay Péter a csikszentmártoni járásbírósnál. Inceze Dénes, dr. Bényei Károly, és Besztercei István a gyergyószentmiklósi k. r. járásbírósnál.

— **Közjegyzői áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Kovács Laos gyergyószentmiklósi kir. közjegyzőt Bethlenen helyezte át.

— **Utolsó hét.** Fehér Károly színtársulata, mely 6-ik hete szorokoztassa közönségünket teljes elismerésre, e héttel befejezi itteni színi szezonját, s innen Gyergyószentmiklóstra távozik. Fehér igazgató minden tekintetben meglehet elégedve Csikszereda város közönségével, ki e hossza szezon alatt egyforma kitartó támogatásba részesítette a társulatot, s még oly darabot is, mint a „Nines elvámolni valója?“, melyet betiltani kellene — telt ház előtt hozhatott színe. A társulat városunkból ezuttal is, mint minden alkalommal, a legszebb emlékekkel távozik.

— **A római katolikus egyház zsinati törvényeinek tervezése.** Most tervezik a római katolikus egyház zsinati törvényeit, melyre az erdélyi katolikus egyház képviselőjében gróf Majláth Gusztáv Károly püspök dr. Balázs Andrást, Torda város kiváló tudású főesperes plebánosát küldötte ki.

— **Tiltakozás a beteggyógyító törvény ellen.** Az új beteggyógyító és balesetbiztosító törvény ellen, mely mindössze néhány hét óta lépett gyakorlati étvénybe, Marosvásárhelyi iparos polgársága a mult heten népgyűlésen fejezte ki tiltakozását. A népgyűlés tiltakozása nagy fontosságu, amennyiben egy országos akció első kezdete, mert az ott hozott határozatot Magyarország összes városainak megküldik, s nem lehetetlen, hogy rövid idő alatt városainknak Marosvásárhely után induló tiltakozása hívja fel a kormány figyelmét e törvény sérelmeire.

— **A horvát országgyűlés elnapolása.** A horvát országgyűlést, amint azt az eseményekből előre következtetni lehetett, szombaton elnapolták. Az elnapolás bizonytalan időre történt. Horvátországban az igazlom az elnapolás következtében nagy. A képviselők a királyi kézirat megérkezését óriási lármával fogadták s a pár nap előtt lojalitástól olvadozó horvát képviselők vesztet sakál módjára ordították:

— Nem hallgatjuk meg a levelet.
A nagy láрма miatt az ülést fel kellett függesztetni.

Mikor a királyi kéziratot felolvasták, Supilo és társai kiadták a jelszót:

— Maradjunk együtt! El Magyarországtól.

Tanácsokzni fogunk tovább!

A jegyzőkönyv hitelesítés alkalmával Persics képviselő felrohant az elnöki emelvényre és a jegyző kezéből kitepte a jegyzőkönyvet és darabokra szaggatta.

A képviselők utcai csöcseléktől kíserve tüntetést rendeztek, melyen a kormányt és a bántabeugolták.

Azután gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy manifestumot intéznek a néphez, melyben az elnapolás ellen tiltakoznak.

— **A szerb kereskedelmi szerződés.** A magyaros-trák-szerb kereskedelmi szerződést szombaton írták alá a külügyminiszterumban. A szerződés csak az 1909. év január elsején lép úpán életbe, de a két kormány közös megegyezéssel intézkedhetik, hogy már előbb is életbe léphessen.

— **Felzáróltatás.** Az „Apponyi könyvnyomda r. t.“ részvényesei ezuton kéretnek fel, hogy joguk megóvásá érdekében, a hátrulévő 50%-ot a társaság pénztárnokához haladéktalanul befizetni sziveskedjenek.

— **Zathureczky József** Romániában történt megeléde ügyében annak idején vármegyénk alispánja jelentést tett a belügyminiszternek, kérve, hogy diplomáciai uton a megtorlással intézkedjék. A miniszternek f. hó 16-án érkezett meg a válasza ez ügyben, a melyben értesül az alispánt, hogy néhai Zathureczky József megölése miatt Oprea Gh. N. 7 évi és Coman Marghida 5 évi fegyházra, Sanda Demeter pedig 2 hónapi börtötre és 200 frank bírságra ítéltetett. Azonkívül Oprea Gh. N., Coman Marghida, Petrea A. Capaul és Capaul Gh. A. egyetemlegesen a meggyilkolt nejének 30,000 frank kártérítést kötelesek fizetni.

— **Meghiusult merénylet a spanyol király ellen.** Barcelonából jelentik: A spanyol király ellen bombamerénylet következett el. A merénylet annyiban azonban meghiusult, hogy a bomba időelőtt robbant fel.

— **Szerkesztői üzenet.** Többeknek. Beküldött közleményeket térszűke miatt csak jövő számunkban közölhetjük.

Nyilttór. *)

Nyilatkozat.

A közönség megnyugtalaná végett kijelentjük, hogy a csikszeredai iparosokra vonatkozólag Szigethy Varga Gyula földműves iskolai igazgató ur által tett ezen kijelentés miatt: „Az összes szeredai iparosok mind g a z e m b e r e k“, bírói uton fogunk elégtételt szerezni.

Csikszereda, 1908. évi március hó 17-én.

A csikszeredai iparosok.

*) Ezen rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a szerk.

Sz. 216—908.

mj.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Csikvármegye magantulajdonát képező Csikszentmárton közönség közigazgatási határában fekvő „Solyomtár“ és „Keresztes“ havasnak s illetve erdőségnak az üzemet és fennálló rendelkezések szerint legeltethető és kaszálható, összesen mintegy 1400 k. holdat kitevő területe 2753 korona kikialtási áron, továbbá körülbelöl 80-76 k. hold kiterjedéssel 400 korona kikialtási áron folyó 1908. évi március hó 26-án délelőtt 9 órakor a megyei magánjavak igazgatósága irodájában (Csikszereda, vármegyeház) tartandó nyilvános szóbeli és zárt írásbeli versenytárgyaláson — árverésen — a folyó 1908-ik év tartamára haszonbérbe fog adatni.

A kikialtási ár 10—10⁰,-ka az árverező bizottság kezébe az árverés megkezdése előtt bánatpénz fejében leteendő.

Útőjanlatok nem fogadtatnak el. Részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a megyei magánjavak igazgatósága irodájában betekinthezők.

Csikvármegye magánjavainak igazgatósága.

Csikszereda, 1908. év március hó 3-án.

Dr. Csiky József,
igazgató.

2—2

Sz. 214—908.

mj.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Csikvármegye magantulajdonát képező Bojtorjános, Tarhavas, I. Kisbükös, Magyarosvölgy, Kis-magyaros, Nagymagyaros, Vánkut, Füstölökert, Haragos, Kishavas, Cibiles, Fejérhavas, Vereskő, Komurnik, Kopárhegy, Tölgyesarak, Nagysarak, Czirjásarak, Veresmar, Cibilesaljíret, Kikötők, Kísér, Pojánai fűrészek és kaszálók, Táblasarok, Balázs-sarok, Hegyeshavas, Csizsársarak, II. Kisbükös,

Közöriükópatak havas, Tyukos havas, Pódics, Közöriükópatalaki 3 kert, Tölgyesi mészégetési jog és mésztelep nevű kaszáló és legelő birtokok, illetve jogok **1908. évi április hó 2-án délelőtt 8 órakor** Gyergyótölgyesen a gazdasági irodában megtartandó nyilvános szóbeli és zárt írásbeli versenytárgyalás alkalmával fognak az 1908-ik évre haszonbérbe adni.

A feltételek szerinti kikiáltási ár 10—10⁰/₀-ka az árverező bizottság kezébe az árverés megkezdése előtt bántépenz fejében leteendő.

Utóajánlatok nem fogadtnak el. Az árverési általános és részletes feltételek a gyergyótölgyesi gazdasági irodában a hivatalos órák alatt bárki betekinthei.

Csikvármegye magánjavainak igazgatósága. Csikszereda, 1908. évi március hó 3-án.

Dr. Csiky József,
igazgató.

2-2

NAGY MELLÉKRESEET!

Magas jutalékot

fizetünk olyan egyéneknek és vidéki ügynököknek, kik részvényeknek részletfizetésre való eladásával kívánnak foglalkozni.

Általános Bank Részvénytársaság

Budapest, VII. Erzsébet-körút 39. sz.

A legelőbb bevásárlási forrás.

Nem kell már egy üveg finom illatszerért 10, 15, 20 koronát adni, mivel

FEKETE VILMOS

illatzerterében Csikszeredában

a legfinomabb illat megkapható 1 kor. 20 fillérért dekagramonként. Úgy arc-szépítő kenőcsök, mint puderek 10 fillértől feljebb. Valamint ott kapható a híres kolozsvári arc- és kézfinomító

Ichthylol és Ichthylol Salicyl

gyógyszappan, valamint az összes látező pipere és kozmetikai cikkek nagy választékban.

Videki megrendelések a pénz előlege beküldése vagy utánvét mellett azonnal eszközölhetnek.

11—52

A legelőbb fogkrém a Thymol.

Szőlőoltvány! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani, permetezni nem kell! Gyökeres 100 drb.: 100 kor.; sima: 50 kor. Szőlőoltványok ezere: 140 kor.; a legnemesebb fajokból. Árjegyzék ingyen. Rendelési cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged (Somogy megye.)

Hirdetés az Üzlet lelke, éltetője!

Ki eredménnyel akar hirdetni, a legalkalmasabb erre a 48-as függetlenségi párt hivatalos lapja az „Orszem.”

HIRDETMÉNY.

A világhírű K.-Impér Rópáti-gyógyborviz

kezelőse közhírré teszi, miszerint elismert és kezelésében felülmulthatatlan ásványvizét, bármely **csik-gyógyói** vasutállomásra bérmentve 12 fillérért szállítja literes üvegenként, a láda és üres üveg visszaszállítási költséget is ő viseli.

Kereskedők, vendéglősök, és a hol nem kapható magánosok szíves rendelését is kéri a

RÉPÁTI VIZ FORRÁSKEZELŐSÉGE
Rópát u. p. Kászán-Altíz. 6—10

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „STYRIA” kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első STYRIAI kötőgépgyár

Magyarországi képviselő:

FOGL. J. L. műépítész, Budapest, VI. Csengeri-utca 54

800 véka elől minőségű zab eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Ez igazán nagyszerű!

Mióta **WAGNER** a „Hangszer-Király” ingyen küldött egy családi fonográfot azóta estenkint egész színházi előadást tartunk. A családi fonográfot bárki egészen ingyen kaphatja, ha 10 drb. keményöntésű kóthengereket rendel, melynek darabja 1 kor. 80 fillér.

Az összes színházak felvételei! **Hangversenybevezetőgép**, 6 lemezzel, 400 tővel 40 kor. **Iskolahegedű** tokkal, vonóval, gyantával, ára 12 kor. **Húzóharmonika**, orgonahangú, iskolával, dalokkal 12 kor. **Hosszu magyar cittera**, finom munka felszereléssel 12 kor. **Harmoniumok**, használtak állandóan raktáron.

WAGNER a „Hangszer-király” Budapest József-körút 15/V. Árjegyzék **ingyen**. Javítások **olcsón**.

Üzletfelhagyás

folytán

leszállított árak ≡ SZABÓ MIKLÓS ÜZLETÉBEN ≡

Csikszeredában.

(Az összes árukészlet egészben is eladó.)

1-8

Képkerekek nagy választéka!

A közönség szives figyelmébe!

A nagy közönség szives figyelmét felhívom nagyválasztékú képkerekeimre és olcsó üvegezemre. — Elvállalom

EGÉSZ ÉPÜLETEKNEK ÜVEGEZÉSÉT,

bármily fajta és nagyságu üvegekkel. — Tehát ne mulassza el senki megtekinteni a m. kir. törvényház melletti üzletemben a szebbnél szebb és minden **KÉPKERETEKET** készíttetné, amit olcsón és gyorsan állítok elő.

Teljes tisztelettel:

KARDA GYULA.

Üzv. **KARDA LAJOSNÉ** italmérésében kaphatók: jó küküllőmenti borok, likörök, a legfinomabb teák s tearumok, amiket szolid árak mellett bocsát forgalomba.

Mindenki, aki nálam legalább husz koronára vásárol, egy életnagyságu képet kap. Csupán három koronát kell fizetni a passa-portnét.

6-

Olcsó és pontos kiszolgálás!

Ingyen képi - ingyen képi

Szolid árak. Pontos kiszolgálás!